

בפריה ורביה, וידין יאריף ימים. וחספן יי דא
וחפן ה' - זו התורה - בידו
יצלח.

בא ראה, אף על גב שאדם
משתדל בתורה יומם ולילה
ומקורו ומעינו עומד בו לחנם,
אין לו מקום להפנס לפגוד.
והרי נאמר שבאר המים, אם לא
נכנס בה אותו המקור והמעין,
אינה באר, שהבאר והמקור הם
יחד והם סוד אחד, ובארנו.

בתוב (תהלים קכו) שוא לכם
משפמי קום מאחרי שבת אכלי
לחם העצבים פן יתן לידידו
שנא. בא ראה כמה הם חביבים
דברי התורה, שבכל דבר ודבר
בתורה יש בו סודות עליונים
קדושים, והרי נאמר שכאשר נתן
הקדוש ברוך הוא התורה
לישראל, את כל הגנוזים
העליונים הקדושים פלם נתן
להם [ובלם] בתורה, וכלם נתנו
לישראל בשעה שקבלו התורה
בסיני.

בא ראה, שוא לכם משפמי קום
- אלו הם היחידים שנמצאים,
שאינם זכר ונקבה פראוי,
ומקדימים בבקר לעבודתם, כמו
שנאמר (קהלת ד) יש אחד ואין שני
וגו', ואין קץ לכל עמלו. מאחרי
שבת - מאחרים המנוחה, כמו
שנאמר כי בו שבת, משום
שהאשה אל האדם היא נחת
ודאי אצלו.

אכלי לחם העצבים, מה זה לחם
העצבים? שכאשר לאדם יש
בנים, אותו הלחם שאוכל, אוכל
אותו בשמחה וברצון הלב. וזה
שאין לו בנים, אותו לחם שאוכל
הוא לחם של עצב, ואלו הם
אכלי לחם העצבים ודאי.

בן יתן לידידו שנא, מה זה יתן
לידידו? זהו שמקורו מברך,
שהקדוש ברוך הוא נותן לו שנה

בפריה ורביה, וכדין יאריף ימים. וחספן יי דא
אורייתא בידיה אצלח.

תא חזי, אף על גב דבר נש אשתדל
באורייתא יממא ולייליא, ומקוריה
ומבועיה קיימא ביה למגנא, לית ליה אתר
לאעלא לפגודא. והא אתמר דבירא דמיא
אי ההוא מקורא ומבועא לא עאל ביה, לאו
איהו באר, דבירא ומקורא, כחדא אינון,
ורזא חדא איהו, ואוקימנא.

בתוב, (תהלים קכו) שוא לכם משפמי קום
מאחרי שבת אכלי לחם העצבים פן
יתן לידידו שנא. תא חזי, כמה חביבין אינון
מלי דאורייתא. דכל מלה ומלה דאורייתא
אית ביה רזין עלאין קדישין. והא אתמר דכד
יהב קדשא בריך הוא אורייתא לישראל, כל
גניזין עלאין קדישין פלהו יהב להו (ובלהו)
באורייתא, וכלהו אתיהיבו להו לישראל
בשעתא דקבילו אורייתא בסיני.

תא חזי, שוא לכם משפמי קום, אלין
אינון יחידים דאשתפחו, דלאו אינון
דכר ונוקבא כדקא יאות, ואקדמן בצפרא
לעבידתיהו. כמה דאת אמר, (קהלת ד) יש אחד
ואין שני וגו' ואין קץ לכל עמלו. מאחרי
שבת. מאחרין נייחא, כמה דאת אמר, כי בו
שבת. בגין דאתתא לגבי בר נש איהי נייחא
לגביה ודאי.

אכלי לחם העצבים, מאי לחם העצבים.
דכד בר נש אית ליה בנים, ההוא
נהמא דאכיל, אכיל ליה בניה, והוא
דלכא. וההוא דלית ליה בנים, ההוא נהמא
דאכיל איהו נהמא דעציבו. ואלין אינון
אוכלי לחם העצבים ודאי.

בן יתן לידידו שנא, מאי יתן לידידו, דא